

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 14/21

Luxemburg, 3 februari 2021

Arrest in de gevoegde zaken C-155/19 en C-156/19
Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC) en Consorzio Ge.Se.Av. S.c.arl /
De Vellis Servizi Globali Srl

Een nationale sportbond, zoals de Italiaanse voetbalbond, kan aan de regels voor het plaatsen van overheidsopdrachten worden onderworpen wanneer hij activiteiten van algemeen belang verricht die niet van industriële of commerciële aard zijn

Daarnaast moet een dergelijke bond met rechtspersoonlijkheid echter ook onder de controle staan van een overheidsinstantie zoals het Italiaanse Olympisch Comité, in die zin dat die overheidsinstantie de besluiten van de bond op het gebied van overheidsopdrachten moet kunnen beïnvloeden

De Federazione Italiana Giuoco Calcio (Italiaanse voetbalbond; hierna: „FIGC”) heeft een onderhandelingsprocedure georganiseerd met het oog op de gunning van kruiersdiensten die voor een periode van drie jaar dienden te worden verricht in het kader van de begeleiding van de nationale voetbalploegen alsook in het magazijn van de FIGC. Na afloop van die procedure is een van de uitgenodigde inschrijvers, aan wie de opdracht niet was gegund, bij de bestuursrechter in eerste aanleg opgekomen tegen de wijze waarop die procedure is verlopen. Volgens die inschrijver moet de FIGC worden beschouwd als een publiekrechtelijke instelling en had zij dus de in de regelgeving op het gebied van overheidsopdrachten vastgestelde regels inzake bekendmaking in acht moeten nemen.

De bestuursrechter in eerste aanleg heeft het beroep toegewezen en de gunning van de opdracht in kwestie nietig verklaard. Daarop hebben de FIGC en de entiteit waaraan zij de opdracht had gegund elk hoger beroep ingesteld tegen die uitspraak bij de Consiglio di Stato (hoogste bestuursrechter, Italië). Voor die rechter bestrijden zij met name de premisse dat de FIGC als „publiekrechtelijke instelling” moet worden aangemerkt.

In die context heeft de Consiglio di Stato beslist het Hof twee prejudiciële vragen voor te leggen die betrekking hebben op de uitlegging van de richtlijn betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten¹. De Consiglio di Stato wenst duidelijkheid te verkrijgen over de vraag **of de FIGC voldoet aan bepaalde in die richtlijn gestelde voorwaarden om te kunnen worden aangemerkt als „publiekrechtelijke instelling”, en dus verplicht is om de regels voor de gunning van overheidsopdrachten toe te passen**. Meer bepaald verzoekt de verwijzende rechter het Hof om uitlegging van, ten eerste, de voorwaarde dat een „publiekrechtelijke instelling” is opgericht voor het specifieke doel te voorzien in andere behoeften van algemeen belang dan die van industriële of commerciële aard², en, ten tweede, de voorwaarde dat een overheidsinstantie controle uitoefent over het beheer van een dergelijke instelling³.

Beoordeling door het Hof

In de eerste plaats merkt het Hof op dat in Italië **sport** een activiteit van algemeen belang is die **door elk van de nationale sportbonden wordt verricht in het kader van openbare taken die bij een nationale regeling uitdrukkelijk aan deze bonden zijn opgedragen**. Het Hof preciseert dat verschillende van die taken niet van industriële of commerciële aard lijken te zijn. Het Hof leidt

¹ Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van richtlijn 2004/18/EG (PB 2014, L 94, blz. 65).

² Artikel 2, lid 1, punt 4, onder a), van richtlijn 2014/24.

³ Artikel 2, lid 1, punt 4, onder c), van richtlijn 2014/24.

daaruit af dat een nationale sportbond als de FIGC kan worden geacht te zijn opgericht voor het specifieke doel te voorzien in andere behoeften van algemeen belang dan die van industriële of commerciële aard, voor zover zij daadwerkelijk dergelijke taken vervult.

Volgens het Hof wordt aan deze conclusie niet afgedaan door het feit dat de FIGC ten eerste de rechtsvorm van een privaatrechtelijke vereniging heeft en, ten tweede, naast de in de nationale regeling uitputtend opgesomde activiteiten van algemeen belang andere activiteiten verricht die een groot deel uitmaken van haar totale activiteitenpakket en die zij zelf financiert.

Wat in de tweede plaats de vraag betreft **of het beheer van een nationale sportbond moet worden geacht onder de controle te staan van een overheidsinstantie zoals, in dit geval, het Comitato Olimpico Nazionale Italiano (Italiaans olympisch comité; hierna: „CONI”)**, is het Hof van oordeel dat een overheidsinstantie die in wezen tot taak heeft regels op het gebied van sport vast te stellen, toe te zien op de juiste toepassing ervan en louter tussenbeide te komen bij de organisatie van competities en de voorbereiding op de Olympische Spelen, zonder de organisatie en de alledaagse beoefening van de verschillende sportdisciplines te regelen, op het eerste gezicht niet kan worden beschouwd als een hiërarchisch orgaan dat in staat is controle uit te oefenen over het beheer van de nationale sportbonden en dit beheer te sturen. Het Hof voegt daaraan toe dat de beheersautonomie die aan de nationale sportbonden in Italië is toegekend a priori in tegenspraak lijkt te zijn met een actieve controle door het CONI die dermate vergaand is dat dit comité in staat zou zijn het beheer van een nationale sportbond als de FIGC te beïnvloeden, met name wat de gunning van overheidsopdrachten betreft.

Het Hof preciseert echter **dat dit vermoeden kan worden weerlegd** indien wordt aangetoond dat de verschillende bevoegdheden waarover het CONI ten aanzien van de FIGC beschikt, die bond in een zodanige afhankelijkheidspositie plaatst ten opzichte van het CONI dat dit comité de beslissingen van die bond op het gebied van overheidsopdrachten kan beïnvloeden.

Hoewel het Hof benadrukt **dat het de taak is van de verwijzende rechter om na te gaan of er sprake is van een afhankelijkheidspositie die gepaard gaat met een dergelijke mogelijkheid tot beïnvloeding**, geeft het een aantal vingervijzingen teneinde die rechter bij zijn beslissing te leiden. Het wijst er onder meer op dat om te bepalen of het CONI actieve controle uitoefent over het beheer van de FIGC en invloed kan uitoefenen op de beslissingen van die bond op het gebied van overheidsopdrachten, de verschillende bevoegdheden waarover het CONI beschikt ten aanzien van de FIGC in hun geheel moeten worden onderzocht en beoordeeld.

Voorts merkt het Hof op dat **indien tot de slotsom wordt gekomen dat het CONI controle uitoefent over het beheer van de nationale sportbonden**, de omstandigheid dat die bonden invloed kunnen uitoefenen op de activiteiten van het CONI omdat zij de meerderheid vormen in de belangrijkste organen ervan, slechts relevant is **indien kan worden aangetoond dat elk van de nationale sportbonden op zich in staat is aanzienlijke invloed uit te oefenen op de controle die het CONI over zijn beheer uitoefent**, waardoor **deze controle wordt geneutraliseerd** en de betrokken bond dus opnieuw zeggenschap verwerft over zijn beheer.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170